Plandataforum

Referat

Møtested: Miljødirektoratet, Helsfyr Oslo
Dato: 11. mars 2026
Tid: 12:45 – 15:00
Referent: Norge digitalt sekretariat v/Kartverket

SAKSLISTE

Sak	Innledning
Velkommen - saker til eventuelt, - refleksjoner fra fellesmøtet	Marianne Knapskog, leder
Plandata og arealregnskap Innledning Diskusjon	Marianne Knapskog, leder Anne Rørholt, SSB Synne Rudsar, Plan- og temadatautvalget Trøndelag (sekr.)
NAP-DiBK Innledning Gruppediskusjon	Marianne Knapskog, leder Olaug H. Nesheim, DiBK Tor Kjetil Nilsen, DiBK/Arkitektum
Eventuelt	
Avrunding ved leder og neste møte	Marianne Knapskog, leder

7. april 2026

Marianne Knapskog
- Leder

Synne Rudsar
- sekretær

Vedlegg

- Møtepresentasjonen,
  filnavn: 2026-03-11_Plandataforum_motepresentasjon.pdf
- Presentasjon plandata fra kommunenes arealplaner,
  filnavn: 2026-03-11_Plandataforum_plandata-statistikk_ssbAnneRorholt.pdf
- Presentasjon utforming av plankart og -bestemmelser til KpA, utfordringer og erfaringer fra Trøndelag,
  filnavn: 2026-03-11_Plandataforum_Plandata-kartframstilling-utfordring-erfaring-PTU-Trlag.pdf

Tilstede

forum	navn	etat
Plandataforum	Anne Rørholt	SSB
Plandataforum	Eirik Heddeland Martens	Kristiansand kommune
Plandataforum	Hans Jørgen Bihli	Bane NOR
Plandataforum	Hilde Johansen Bakken	KDD
Plandataforum	Johannes Hildre Spilling	Kartverket
Plandataforum	Kjersti Høyvik	NGU
Plandataforum	Knut Sindre Vale	Statsforvalter i Vestfold og Telemark
Plandataforum, leder	Marianne Knapskog	Trøndelag fylkeskommune
Plandataforum	Mona Kristin Høiås Sæther	Trondheim kommune
Plandataforum	Sveinung Bertnes Råheim	Bodø kommune
Plandataforum, sekretær	Synne Rudsar	Norge digitalt sekretariatet / Kartverket
Plandataforum	Toril Grønningsæter	Miljødirektoratet
Plandataforum, gjest	Tor Kjetil Nilsen	Arkitektum
Plan- og Temadataforum	Olaug H. Nesheim	DiBK

Velkommen

Leder innledet med å ønske nye medlemmer velkommen til Plandataforum.
Toril Grønningsæter avløser Knut Fossum som representant fra Miljødirektoratet, og for Johannes Hildre Spilling avløser Jon Anders Bordal fra Kartverket.

Takk til Knut Fossum og Anders Bordal for deres innsats i Plandataforum!

Før dagens tema, viste leder til oppsummering fra møtet 24.11.25, se vedlegg møtepresentasjon.

Aktuelle oppgaver og temaer framover for Plandataforum:

- Være ressursgruppe for DiBK og KS i utviklingen av fellestjenester og standardisering av plandata
- Prioritere datakvalitet og standardisering
- Synliggjøre behovet for mer analyser lokalt og nasjonalt
- Aktiv pådriverrolle og informasjonsdeling
- Styrke intern samordning i etaten man representerer
- Forumet skal aktivt dele beste praksis, nye metoder og teknologiske løsninger
- Få faglige innspill og styrke kunnskapsgrunnlag, f.eks.
  - Invitere sentrale institusjoner som SSB og NIBIO til å holde innlegg om analysearbeid
  - Plan 5.0 og hvordan bruke bestemmelser som plandata
  - Status og utfordringer med planvask
  - Presentere og diskutere prosessmuligheter og utfordringer. Forumet synliggjør gevinster og ressursbehov ved prosesser som f.eks. planvask.
- Løfte saker til Samordningsgruppen

Plandata og arealregnskap

Temaet er en videreføring både fra Plandataforum sitt møte 24.11.2025 og dagens fellesmøte med Temadataforum før lunsj.

Innledninger

Det var tre innledninger i møtet (se vedlegg presentasjon i møtet) fra

- fylkeskommune angående tolkning og bruk av plandata i arealregnskap,
  - Agdermodellen har utviklet metodikk og omkodingslister for å hente ut en planreserve per fylke
- Statistisk sentralbyrå om utviklingen av planstatistikk og nødvendigheten av tilrettelegging av plandata,
  - ny planstatistikk publiseres 25.03.2026 (https://www.ssb.no/natur-og-miljo/areal/statistikk/kommunenes-arealplaner)
  - ssb har egen metode og omfattende omkodingslister for å kunne tilrettelegge plandata for å kunne kjøre analyser og få ut nasjonal statistikk
  - noe likt som for arealregnskap men ikke helt
- Plan- og temadatautvalget i Trøndelag med utfordringer og erfaringer med framstilling av kommuneplanens areal og effekten på planreserven i realregnskap.
  - kommunene har et stort skjønn i valg av utforming av plankartet
  - tilrettelegging for mer éns framstilling av plankart og bestemmelser kan gi et bedre grunnlag for å sammenstille plandata og hente ut statistisk for fylket, bl.a. for areal- og naturregnskap

Diskusjon

Forumet ble utfordret til å diskutere:

- Er det oppgaver for Plandataforum her? Hva?
- Eventuelt hvordan støtte initiativ fra regionale PTU?

Momenter fra diskusjonen

Hva er egentlige planreserven?
Det ble stilt spørsmål om det er grunnlaget for å kjøre gis-analyse for planreserve på dagens plandata;

- Hva er det planreserven gir av informasjon når det er så stor variasjon i hvordan arealplankart framstilles?

Plandata er både politikk og steds-/samfunnsutvikling. Kommunen har mulighet til omregulere, og «planvask» ble framhevet som et viktig verktøy for å bearbeide og tilrettelegge plandata for bruk i analyser.

Dette er aktuelt tema for både Plandataforum og de regionale Plan- og temadatautvalg.

Oppsummering

Hovedutfordringer angående videre bruk av plandata til arealregnskap og statistikk:

- Forståelsen av datagrunnlaget varierer sterkt mellom kommuner og aktører.
- Tolkning av resultater kompliseres av manglende standardisering og manglende oversikt over hva data «egentlig betyr».
- Kommuner etterspør klarere signaler og mer konsistent dataforvaltning for å tolke riktig.

NAP-DiBK

Innledninger

Leder innledet med å referere tilbakemelding som har kommet etter innføringen av den midlertidige nasjonale tilgang til plandata, NAP-DiBK, se vedlegg møtepresentasjon.

DiBK innledet om status for Fellestjenester plan og bygg, NAP- DiBK og den videre utviklingen, se vedlegg møtepresentasjon.

Diskusjon

Forumet ble utfordret til å diskutere:

- Erfaringer så langt;
  - hva fungere bra
  - ønsker om endring
  - erfaringer fra egen etat
- Plandataforums rolle

Momenter fra diskusjonen

API har økt terskelen for tilgang, savner direkte eksport på sosi-format.

Sosi-format kommer ikke tilbake.

Noen kommunebrukere melder om bedre funksjonalitet, spesielt dashbord for kommunal administrasjon.

Oppsummering

Meld behov til den aktuelle part, også Kommunal- og distriktsdepartementet ønsker tilbakemeldinger.

DiBK og Norconsult jobber videre med utvikling av løsningen

- Prioritet en har vært wms-tjenestene, behov for å stabilisere og optimalisere
- Videre prioriteres api/geojason, kommunevis nedlasting, og geopacage inkludert tegneregler.
- Få flere kommuner over på geosynkronisering slik at løsningen kan bli mest mulig komplett.

Husholdering - Avrunding ved leder

Neste møte

- Junimøte på Teams: 2.juni kl. 0900-1100 istedenfor 3.juni.
- Frist for innspill til tema 11.mai.

Veien videre

1) Bedre samhandling med de regionale plan og temadatautvalgene – legge opp til et felles møte med de regionale foraene.
2) Følge opp utviklingen av arealregnskap basert på de ulke partens behov knyttet til hvordan arealregnskap utvikles og tas i bruk i planlegging;
   - Kommunikasjon om hva arealregnskap er
   - Tilgang på data
3) Legge opp til at Geonorge er oppdatert med standarder for data og type data som trengs til planlegging.